

1 Koje su vrste rokova važne za građanske postupke?

U austrijskom pravu postoje različite vrste rokova.

Razlikuju se postupovni rokovi (odnosno razdoblja do čijeg isteka neka stranka ili drugi sudionik u postupku može ili mora izvršiti određenu postupovnu radnju) od materijalnih rokova (odnosno razdoblja do čijeg isteka mora nastupiti određeni događaj kako bi na temelju pravne odredbe mogle nastati određene materijalnopravne posljedice, npr. rok za tužbu zbog smetanja posjeda u skladu s člankom. 454. Zakona o parničnom postupku [ZPO] ili rokovi za raskid ugovora o najmu u skladu s člankom. 560. ZPO-a). Važno je napomenuti da se u postupovne rokove ne ubraja trajanje dostave poštom, a to nije slučaj kod materijalnopravnih rokova. To znači da je npr. žalba pravovremena ako je predana na poštu zadnjeg dana postupovnog roka (datum poštanskog žiga), pa čak i ako pristigne na sud dulje vrijeme nakon isteka roka.

Osim toga, postoji razlika ovisno o tome je li trajanje roka neposredno utvrđeno zakonom (npr. rokovi za pravni lijek) ili ga sudac utvrđuje prema zahtjevima pojedinačnog slučaja (npr. rok za uplatu pologa za sudske troškove). Posebnu kombinaciju predstavljaju instrukcijski rokovi u slučaju kojih se zakonom propisuje samo određeni okvir (najkraće ili najdulje trajanje odnosno okvirni rok za zakazivanje pripremnog ročišta kako je navedeno u članku 257. stavku 1. ZPO-a).

Apsolutni rokovi određeni su svojim završetkom (uglavnom kalendarski dano); u slučaju relativnih rokova navodi se njihov početak i trajanje.

Sudac u pravilu može produžiti rokove (rokove koji se mogu produžiti). Ako je u iznimnim slučajevima zakonom zabranjeno produženje, govori se o rokovima koji se ne mogu produžiti ili o strogim zakonskim rokovima. (npr. rokovi za pravni lijek).

Rokovi koji se mogu obnoviti i oni koji ne mogu razlikuju se ovisno o tome je li u slučaju propuštanja roka moguć povratak u prethodno stanje. Rokovi se u pravilu obnavljaju. Ako je iznimno zabranjen povratak na prethodno stanje, govori se o prekluzivnim rokovima ili rokovima bez mogućnosti ulaganja prigovora. Postupovni prekluzivni rokovi, na primjer, rokovi su za podnošenje tužbe radi pobijanja presude i tužbe za ponavljanje postupka (članak 534. ZPO-a).

2 Popis različitih dana koji su u skladu s Uredbom (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. predviđeni kao neradni dani.

U Austriji su neradni dani subota, nedjelja, Veliki petak i državni praznici. Državni praznici u Austriji su kako slijedi: Nova godina (1.1.), Sveta tri kralja (6.1.), Uskrsni ponedjeljak, Praznik rada (1.5.), Uzašašće, Duhovski ponedjeljak, Tijelovo, Velika Gospa (15.8.), Dan državnosti (26.10.), Svi sveti (1.11.), Bezgrešno začeće (8.12.), Božić (25.12.) i Sv. Stjepan (26.12.).

3 Koja se opća pravila primjenjuju na vremenska ograničenja za različite građanske postupke?

Temeljne odredbe o rokovima nalaze se u člancima 123. do 129. ZPO-a i člancima 140. do 143. ZPO-a te članku 89. Zakona o organizaciji sudova (GOG).

4 Ako je akt ili formalnost potrebno provesti unutar danog razdoblja, kada treba započeti?

U pravilu rok počinje teći od trenutka kada dostavljena odluka kojom se nalaže ili pokreće rok počinje imati pravni učinak, a inače njezinom objavom (članak 124. ZPO-a).

5 Može li na početno vrijeme utjecati ili ga izmijeniti način prijenosa ili dostava dokumenata (osobna dostava putem sudskog službenika ili dostava poštom)?

Ne, kako je navedeno u pitanju 4., u pravilu je dan dostave događaj od kada počinje teći (postupovni) rok. To ne ovisi o načinu izvršenja dostave.

Rok počinje teći dostavom odnosno objavom odluke kojom se rok nalaže ili pokreće.

6 Ako vrijeme počne teći uslijed nekog događaja, uzima li se dan kada se taj događaj dogodio u obzir pri izračunu vremenskog razdoblja?

Ne. Pri računanju roka ne uzima se u obzir dan kada je nastupio događaj od kada počinje teći rok (npr. dostava).

7 Ako se vremensko ograničenje iskazuje u danima, odnosi li se navedeni broj dana na kalendarske ili radne dane?

Rokovi se računaju prema kalendarskim danima.

8 Kada se takvo razdoblje izražava u tjednima, mjesecima ili godinama?

Čak i u tom slučaju rokovi se računaju prema kalendarskim danima.

9 Kada rok ističe ako je izražen u tjednima, mjesecima ili godinama?

Rokovi u tjednima, mjesecima ili godinama završavaju istekom dana posljednjeg tjedna ili mjeseca koji prema svojem nazivu ili broju odgovara datumu početka (članak 125. stavak 2. ZPO-a). Ako taj dan ne postoji u zadnjem mjesecu roka (npr. rok u mjesecima počinje 31. siječnja), tada on završava zadnjeg dana tog mjeseca (članak 125. stavak 2. ZPO-a). Neradni dani ne utječu na početak i trajanje rokova.

10 Ako rok istječe u subotu, nedjelju, na državni praznik ili neradni dan, produžuje li se do prvog sljedećeg radnog dana?

Da. Ako rok istječe u subotu, nedjelju, na praznik ili Veliki petak, tada on završava prvog sljedećeg radnog dana.

11 Produžuju li se rokovi u određenim okolnostima? Pod kojim je uvjetima moguće iskoristiti takvo produženje?

Od 15. srpnja do 17. kolovoza te od 24. prosinca do 6. siječnja obustavljaju se strogi zakonski rokovi u žalbenim postupcima. Ako početak tog razdoblja nastupa tijekom takvog strogog roka, ili takav strogi rok počinje u tom razdoblju, strogi zakonski rok produžuje se za cijelo trajanje tog razdoblja ili za njegov preostali dio od početka roka.

To ne vrijedi za neke posebne postupke, a posebno u sporovima zbog smetanja posjeda, uzdržavanja, tužbi radi ovrhe i privremenih mjera te presudama u odsutnosti stranke ili na temelju priznanja.

12 Koje je vremensko ograničenje za žalbe?

Rokovi za pravni lijek u načelu ovise o obliku odluke (presuda ili rješenje) i predmetu. U parničnom postupku rok za prigovor u pravilu traje 14 dana, a rok za žalbu četiri tjedna.

13 Mogu li sudovi promijeniti vremenska ograničenja, posebice ona za dolazak na sud, ili pak utvrditi određeni datum za to?

Rokove u pravilu može produžiti sudac. Ako je u iznimnim slučajevima zakonom zabranjeno produženje, govori se o rokovima koji se ne mogu produžiti ili o strogim zakonskim rokovima. (npr. rokovi za pravni lijek).

Svi se rokovi mogu skratiti u skladu s dogovorom stranaka koji je potrebno potkrijepiti ispravom. Na zahtjev stranke sud može donijeti odluku o skraćivanju rokova ako se dostavi uvjerljiv dokaz da bi se time otklonili mogući znatni nedostaci i ako stranka, za čije je djelovanje određen rok, tijekom skraćenog roka bez poteškoća može poduzeti određenu postupovnu radnju (članak 129. ZPO-a).

Produljenje roka može se odobriti na zahtjev ako stranka kojoj rok koristi iz neodgodivih ili važnih razloga ne može pravovremeno poduzeti postupovnu radnju za koju je određen rok, a posebno ako bi bez produljenja roka pretrpjela štetu koja se ne može ispraviti (čl. 128. st. 2. ZPO-a). Produljenje rokova na temelju dogovora stranaka nije dopušteno (članak 128. stavak 1. ZPO-a).

14 Gubi li stranka, koja boravi u mjestu u kojem bi joj se odobrilo produljenje roka, tu prednost ako ju se o radnji koju može poduzeti obavijesti u mjestu u kojem osobe sa stalnim boravištem ne mogu iskoristiti tu pogodnost?

Ne, jer je ovdje važna pravovremenost postupovnih radnji pred austrijskim sudom.

15 Koje su posljedice nepridržavanja rokova?

Općenito je posljedica propuštanja postupovne radnje isključenje stranke iz predstojeće postupovne radnje (Prekluzivni učinak, članak 144. ZPO-a). Iznimke su, na primjer, članak 289. stavak 2. ZPO-a (Posljedice nedolaska na izvođenje dokaza) i članak 491. ZPO-a (Posljedice nedolaska na žalbeno ročište). Zakašnjela postupovna radnja u pravilu se odbacuje u skladu sa zakonom, a u nekim slučajevima samo na zahtjev.

Osim toga, postoje i posebne posljedice izostanka koje u određenim slučajevima nastupaju uz opće posljedice izostanka. One se javljaju u raznim oblicima. Najvažnija se posebna posljedica izostanka odnosi na mogućnost da u slučaju izostanka neke stranke druga stranka zatraži izricanje presude u odsutnosti (članci 396., 442. ZPO-a). Dodatni primjeri: ako obje stranke ne dođu na raspravu prema članku 170. ZPO-a, to dovodi do obustave postupka (na najmanje tri mjeseca). U slučaju izostanka tužitelja u brakorazvodnom postupku na zahtjev tuženika tužba se proglašava povučenom bez odustajanja od zahtjeva (članak 460., točka 5. ZPO-a).

16 Ako rok istekne, koji su pravni lijekovi dostupni osobama koje su propustile rokove, odnosno strankama koje su odsutne?

Za uklanjanje pravnih posljedica koje su nastupile zbog propuštanja zasjedanja ili postupovne radnje dostupni su sljedeći pravni lijekovi:

Povrat u prijašnje stanje (članak 146. i dalje ZPO-a):

Povrat u prijašnje stanje pravni je lijek usmjeren protiv posljedica propuštanja rasprave ili vremenski ograničene postupovne radnje koji je dopušten ako su stranka ili njezin zastupnik propustili raspravu ili radnju zbog nepredviđenog ili neizbježnog događaja, a nisu krivi za propust ili su krivi samo u manjoj mjeri (blagi nemar). Taj pravni lijek potrebno je zatražiti u roku od 14 dana od otklanjanja zapreke.

Prigovor (članci 397.a, 442.a ZPO-a):

Prigovor je pravni lijek koji je usmjeren na ukidanje presude u odsutnosti u skladu s člankom 396. odnosno člankom 442. ZPO-a. Prigovor je u pravilu potrebno uložiti na sudu pred kojim se vodi postupak u roku od 14 dana. Taj se rok ne može produljiti i teče od dostavljanja presude u odsutnosti u obliku pripremnog spisa.

Žalba (članak 461. i dalje ZPO-a):

Presuda u odsutnosti može se pobijati žalbom, a posebno uz obrazloženje da nije bilo propusta jer postoje razlozi za proglašenje ništavnosti prema članku 477. stavku 1. točkama 4. i 5. ZPO-a (manjkava dostava odnosno manjkavo zastupanje stranke u postupku).

Posljednji put ažurirano: 24/09/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.